

Datum: Rijeka, 7. srpnja 2026.

Kolegij: Higijena i epidemiologija

Voditelj: doc.dr.sc. Želimir Bertić

e-mail voditelja: zelimir.bertic@fzsri.uniri.hr

Katedra: Katedra za javno zdravstvo

Studij: Prijediplomski sveučilišni studij - Sestrinstvo izvanredni

Godina studija: 2

Akadska godina: 2026./2027.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Higijena i epidemiologija obvezni je kolegij na drugoj godini Stručnog studija sestrinstva na Sveučilištu u Karlovcu, koji se izvodi kao dislocirani studij Fakulteta zdravstvenih studija u Rijeci. Kolegij obuhvaća 30 sati predavanja, ukupne vrijednosti 3 ECTS boda.

Cilj kolegija je osposobiti studente za razumijevanje osnovnih načela higijene i epidemiologije te za primjenu stečenih znanja u stručnom radu prvostupnika sestrinstva, osobito u području kontrole, suzbijanja i sprječavanja bolesti, kao i u drugim poslovima unutar zdravstvenog sustava. Poseban naglasak stavlja se na upoznavanje s osnovnim epidemiološkim obilježjima zaraznih i kroničnih masovnih bolesti, mjerama njihove prevencije i suzbijanja te protuepidemijskim postupcima i ulozi medicinske sestre/tehničara u njihovoj provedbi. Tijekom nastave studenti će steći temeljna znanja iz interventne epidemiologije, epidemiološke dijagnostike, kemoprofilakse i seroprofilakse, kao i načina suzbijanja epidemija. Također će biti osposobljeni za sudjelovanje u epidemiološkoj dijagnostici, terenskim intervencijama, programima populacijskih probira, uzorkovanju te drugim aktivnostima usmjerenima na očuvanje i unapređenje zdravlja populacije.

Nastava se izvodi u obliku predavanja, seminara i vježbi, uz interaktivnu komunikaciju sa studentima. Izvodi se u turnusnom obliku. U izvođenju nastave, osim voditelja kolegija, sudjeluje i Ada-Adela Ostović, dr. med.

Popis obvezne ispitne literature:

1. Puntarić D. Higijena i epidemiologija. Medicinska naklada, Hrvatsko katoličko sveučilište, Zagreb; 2017.
2. Kolčić I, Vorko Jović A. Epidemiologija. Medicinska naklada, Zagreb; 2012
3. Vorko-Jović A, Strnad M, Rudan I i sur. Epidemiologija kroničnih bolesti. Medicinska naklada, Zagreb; 2010.

Popis dopunske literature:

1. Ropac D, Puntarić D, i sur. Epidemiologija zaraznih bolesti, Zagreb, Medicinska naklada, 2010. (izabrana poglavlja)
2. L. Heymann. Control of communicable diseases manual. American Public Health Association
3. Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti
4. Program cijepljenja

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

P1. Uvod u epidemiologiju

Ishod učenja:

Objasniti osnovne pojmove epidemiologije, uključujući definicije epidemiologije, epidemije, endemije i pandemije te razlikovati teorijsku i interventnu epidemiologiju.

P2. Povijesni razvoj epidemiologije

Ishod učenja:

Opisati povijesni razvoj moderne epidemiologije s naglaskom na razvoj cijepljenja, zdravstvenog nadzora nad hranom i vodom za piće te ulogu antiseptika.

P3. Mjere učestalosti i povezanosti

Ishod učenja:

Navesti, izračunati i interpretirati osnovne mjere učestalosti i povezanosti u epidemiologiji.

P4.–P5. Deskriptivna epidemiologija

Ishod učenja:

Objasniti temeljne principe deskriptivne epidemiologije te analizirati učestalost i rasprostranjenost bolesti prema osobi, mjestu i vremenu.

P6. Analitička epidemiologija

Ishod učenja:

Objasniti osnovna obilježja analitičke epidemiologije, njezine ciljeve te uzročno-posljedične povezanosti u epidemiološkim istraživanjima.

P7. Dizajn epidemiološkog istraživanja

Ishod učenja:

Razlikovati osnovne dizajne epidemioloških istraživanja te odabrati odgovarajući istraživački pristup ovisno o vrsti epidemiološkog problema.

P8.–P9. Epidemiološke karakteristike zaraznih bolesti i intrahospitalne infekcije

Ishod učenja:

Objasniti načine prijenosa zaraznih bolesti, mjere prevencije i protuepidemijske postupke te značaj sprječavanja intrahospitalnih infekcija.

P10.–P12. Epidemiološke karakteristike crijevnih bolesti

Ishod učenja:

Prepoznati epidemiološke značajke crijevnih zaraznih bolesti te objasniti mjere njihove prevencije i suzbijanja.

P13.–P14. Epidemiologija HIV-a i krvlju prenosivih bolesti

Ishod učenja:

Opisati epidemiološke zakonitosti bolesti koje se prenose spolnim putem i putem krvi te navesti mjere njihove prevencije i kontrole.

P15. Postekspozicijska profilaksa

Ishod učenja:

Objasniti postupke pri profesionalnoj ekspoziciji i osnovna načela postekspozicijske profilakse krvlju prenosivih bolesti.

P16.–P18. Cijepljenje i bolesti protiv kojih se cijepi

Ishod učenja:

Objasniti ulogu cijepljenja u prevenciji zaraznih bolesti te opisati osnovna obilježja i ciljeve programa cijepljenja u Republici Hrvatskoj.

P19.–P21. Epidemiološke karakteristike respiratornih bolesti

Ishod učenja:

Opisati epidemiološke značajke respiratornih bolesti te objasniti mjere njihove prevencije i suzbijanja.

P22.–P24. Antropozoonoze

Ishod učenja:

Objasniti epidemiološke zakonitosti bolesti koje se prenose sa životinja na ljude te mjere njihove prevencije i suzbijanja.

P25.–P27. Epidemiologija kroničnih masovnih bolesti – uvod

Ishod učenja:

Objasniti osnovne epidemiološke zakonitosti kroničnih masovnih bolesti, njihove čimbenike rizika i mogućnosti prevencije.

P28. Kardiovaskularne bolesti

Ishod učenja:

Objasniti epidemiološki značaj kardiovaskularnih bolesti, njihove čimbenike rizika i osnovne preventivne mjere.

P29. Novotvorine

Ishod učenja:

Objasniti epidemiološki značaj novotvorina, čimbenike rizika za njihov nastanak te važnost registara i praćenja malignih bolesti.

P30. Programi probira

Ishod učenja:

Objasniti načela, uvjete i organizaciju programa probira te opisati Nacionalne programe ranog otkrivanja raka u Republici Hrvatskoj.

Popis seminara s pojašnjenjem:

Unesite tražene podatke

Popis vježbi s pojašnjenjem:

Unesite tražene podatke

Obveze studenata:

Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. U slučaju spriječenosti dolaska na nastavu studenti trebaju imati dokaz o opravdanom razlogu.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

ECTS bodovni sustav ocjenjivanja:

Ocjenjivanje studenata/studentica provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci, odnosno Odluci o izmjenama i dopunama Pravilnika o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Ocjenjivanje studenata/studentica vrši se primjenom ECTS (A-F) i brojčanog sustava (5-1). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se apsolutnom raspodjelom, te prema stručnim kriterijima ocjenjivanja.

Završni ispit je pismeni test koji se sastoji se od pitanja s višestrukim odgovorima. Prolaznost na pismenom testu je 50% uspješno riješenih ispitnih zadataka.

Konačna ocjena je postotak usvojenog znanja, vještina i kompetencija kroz nastavu i završni ispit odnosno donosi se na temelju zbroja svih ocjenskih bodova ECTS sustava prema kriteriju:

A = 90 - 100% ocjenskih bodova

B = 75 - 89,9%

C = 60 - 74,9%

D = 50 - 59,9%

F = 0 - 49,9%

Ocjene u ECTS sustavu prevode se u brojčani sustav na sljedeći način:

A = izvrstan (5)

B = vrlo dobar (4)

C = dobar (3)

D = dovoljan (2)

F = nedovoljan (1)

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Trenutno ne postoji mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku.

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Od studenata/studentica i nastavnika/nastavnica očekuje se međusobno poštovanje, pristojnost, odgovorno ponašanje te savjesno izvršavanje preuzetih obveza. U akademskom okruženju važno je njegovati profesionalan odnos, uvažavanje i suradnju, pri čemu i nastavnici i studenti/studentice svojim ponašanjem trebaju biti primjer akademske i profesionalne odgovornosti.

U nastavnom procesu moguće je učiniti propuste, no važno je razlikovati nenamjerni propust od neetičnog ili namjernog postupanja. Na uočene propuste potrebno je pravodobno i primjereno ukazati kako bi se osigurala kvaliteta rada i očuvala akademska čestitost. Svaki oblik prisile, diskriminacije, neprimjerenog ponašanja ili povrede dostojanstva druge osobe smatra se težim kršenjem akademskih i etičkih normi.

Studentima/studenticama i nastavnicima/nastavnicama na raspolaganju su sljedeći dokumenti: **Etički kodeks studenata Sveučilišta u Rijeci, Etički kodeks Fakulteta zdravstvenih studija**, kao i **Poslovnik Etičkog povjerenstva za zaštitu akademske čestitosti Sveučilišta u Rijeci, Fakulteta zdravstvenih studija**.

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2026./2027. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
31.5.2027.	P1 – P7 Predavaonica			doc.dr.sc. Želimir Bertić
1.6.2027.	P8 – P12 Predavaonica			Adela Ostović, dr.med.
2.6.2027.	P13 – P18 Predavaonica			Adela Ostović, dr.med.
3.6.2027.	P19 – P27 Predavaonica			Adela Ostović, dr.med.
4.6.2027.	P28 – P30 Predavaonica			doc.dr.sc. Želimir Bertić

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Uvod u epidemiologiju	1	Predavaonica
P2	Povijesni razvoj epidemiologije	1	Predavaonica
P3	Mjere učestalosti i povezanosti	1	Predavaonica
P4-P5	Deskriptivna epidemiologija	2	Predavaonica
P6	Analitička epidemiologija	1	Predavaonica
P7	Dizajn epidemiološkog istraživanja	1	Predavaonica
P8-P9	Epidemiološke karakteristike zaraznih bolesti. Intrahospitalne infekcije	2	Predavaonica
P10-P12	Epidemiološke karakteristike crijevnih bolesti	3	Predavaonica
P13-P14	Epidemiologija HIV-a i krvlju prenosivih bolesti	2	Predavaonica
P15	Postekspozicijska profilaksa	1	Predavaonica
P16-P18	Cijepljenje i bolesti protiv kojih se cijepi	3	Predavaonica
P19-P21	Epidemiološke karakteristike respiratornih bolesti	3	Predavaonica
P22-P24	Antropozoonoze	3	Predavaonica
P25-P27	Epidemiologija kroničnih masovnih bolesti	3	Predavaonica
P28	Kardiovaskularne bolesti	1	Predavaonica
P29	Novotvorine	1	Predavaonica
P30	Programi probira	1	Predavaonica
Ukupan broj sati predavanja		30	

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	14.06.2027
2.	13.07.2027
3.	06.09.2027
4.	25.09.2027